

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ ὥρας 11

1. † **Μεγάλη Πέμπτη.** «Τὸν ἱερόν νιπτήρα ἐφορτάζομεν, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν αὐτὴν». Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας († 522)· Γεροντίου καὶ Βασιλείδου μαρτύρων.

Εἶδησις. Σήμερον κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἐξάγεται καὶ δεύτερος ἀμνός, ὅς, μετὰ τὸν ἐν τῇ θ. λειτουργίᾳ καθαγιασμὸν καὶ τὴν μετὰ τοῦτον προσεκτικὴν ἀποξήρανσιν αὐτοῦ, φυλάσσεται διὰ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀνάγκας τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.

Τῇ μεγ. Πέμπτη πρωί. Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου. «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμιακός, ἐσπέρια ἰδιόμελα τὰ 5 τῶν αἰῶνων (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Γέννημα ἐχιδνῶν». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν προκειμένων αὐτῶν. Μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός» καὶ τὸ τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς μεγ. Πέμπτης· Ἀπόστολος, «Ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου» (Α' Κορ. ια' 23-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται» (Μτθ. κς' 2-20, Ἰω. ιγ' 3-17, Μτθ. κς' 21-39, Λκ. κβ' 43-44, Μτθ. κς' 40-κς' 5), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἀντὶ χειρουβικοῦ, τὸ τροπάριον «Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ» (μετὰ τὸ «οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας», γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τ. δώρων, καὶ εἶτα συνεχίζει ὁ β' χορὸς «ἀλλ' ὡς ὁ ληστής...»). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ»· τὸ αὐτὸ ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς (καὶ τοῦ Πληρωθῆτω). Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ὄρθρῳ «Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην...».

Τὴν ἑσπέραν τῆς μεγάλης Πέμπτης. Ὁ ὄρθρος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. [Κατὰ νεότερον σχετικῶς ἔθος, μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἰδ' ἀντιφώνου, ὁ ἱερεὺς ἐξέρχεται τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ μετὰ τοῦ Ἑσταυρωμένου ἀπαγγέλλων ἐν κατανύξει κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Εὐαγγελίου τὸ «*Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου*», ὃ ἐπαναλαμβάνεται ψαλλόμενον ὑπὸ τῶν χορῶν]. Μετὰ τὸ ἰβ' Εὐαγγέλιον, «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτικίον «*Ἐξηγόρασας ἡμᾶς*», ἡ ἑκτενὴς «*Ἐλέησον ἡμᾶς*» κ.τ.λ.. Ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπυτσοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

- 2. † Μεγάλη Παρασκευή.** «Τὰ ἅγια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔτι δὲ μνεία τῆς τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὁμολογίας». Τίτου ὀσίου (θ' αἰ.). Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων († 306), Θεοδώρου παρθενομάρτυρος.

Τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωί. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ὠρῶν, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἄρχεται μετὰ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» τρίς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Ὅτε ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῶν ὠρῶν γ' ς' καὶ θ', ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἐνδύομενος τὸν συνήθη μέλανα μανδύαν, προπορευομένου λαμπαδοῦχου, θυμιᾷ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατζίου). Μετὰ τὸ ἰδιόμελον τῆς θ' ὥρας «*Ὅτε σε σταυρῶ*», οἱ χοροὶ τὸ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ ὁ ἀναγνώστης (ἢ ὁ κανονάρχης) ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ ἀπαγγέλλει κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Ἀποστόλου τὸ ἰδιόμελον «*Σήμερον κρεμάται*» (λέγων τὸν μὲν α' στίχον «*Σήμερον κρεμάται*» τρίς, ὡσαύτως καὶ τὸν στίχον «*Προσκυνοῦμέν σου τὰ πάθη, Χριστέ*» τρίς, τοὺς δὲ λοιποὺς στίχους ἀνὰ μίαν), καὶ εἶτα ψάλλουν οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἰδιόμελον δίχορον κατὰ στίχον. Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θ' ὥρας «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*», ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπυτσοὺς καὶ μάστιγας*».

Ὁ ἑσπερινὸς τοῦ μεγάλου Σαββάτου (τῆς ἀποκαθλώσεως). Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ' ὥρας, «*Εὐλογητὸς ὁ*

Θεός» και ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. [Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τελεῖται σιωπηρῶς παρὰ τοῦ ἱερέως ἢ ἀποκαθήλωσις τοῦ Ἐσταυρωμένου.] Μετὰ τὰ πληρωτικὰ καὶ τὸ «*Εἶη τὸ κράτος*» οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορείαν θύραν τοῦ ἱεροῦ καὶ ἄρχονται τῶν ἀποστίχων «*Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν*» κ.λπ.· οἱ δὲ ἱερεῖς ἀσκεπεῖς καὶ ἐνδεδυμένοι φελώνια τελοῦν τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου μετὰ λιτανείας· ἔρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, φέρουν τρεῖς κύκλους περὶ τὸ κουβούκλιον καὶ θέτουν ἐν αὐτῷ τὸν ἐπιτάφιον καὶ τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον· οἱ ψάλται Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «*Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον*»· εἶτα «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὰ ἀπολυτικά «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος*». Ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Ὁ ὄρθρος τοῦ μεγ. Σαββάτου «Ἐπιτάφιος Θεῆνος» (ψαλλόμενος εἴτε τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Παρασκευῆς εἴτε τὴν α' πρωινήν τοῦ μεγ. Σαββάτου). «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», τρισάγιον κ.λπ., «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*» κ.λπ. καὶ τὸν ἐξάψαλμον· εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἀπολυτικά «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας, ἀπέθετο*», Δόξα, «*Ὅτε κατῆλθες*», Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος*». Μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὸν τὸ κράτος*» καὶ εὐθύς τὰ πρὸ τοῦ κανόνος καθίσματα «*Σινδόνι καθαρᾷ*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐξέστησαν χοροί*». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν «*Κύματι θαλάσσης*» (εἰς 6) μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς Δόξα (ἀντὶ τοῦ ὁποίου εἰς τὴν ἡ' ᾠδὴν λέγεται τὸ «*Εὐλογοῦμεν Πατέρα*»), Καὶ νῦν, ἐνῶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς ψάλλεται πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα «*Τὸν τάφον σου, σωτήρ*»· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν, ἢ θ' ᾠδῆ τοῦ κανόνος καὶ καταβασία ὁ εἰρμὸς «*Μὴ ἐποδύρου μου*». Εἶτα ἐξέρχεται ἀπὸ τῶν βημοθύρων ὁ ἱερεὺς, καὶ προ-

χωρῶν πρὸς τὸ κουβούκλιον τοῦ ἐπιταφίου, θυμῶν, ἄρχεται τῶν ἐγκωμίων «*Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ*», ἃ τίνα συνεχίζονται παρὰ τῶν χορῶν. Μετὰ τὴν α' στάσιν τῶν ἐγκωμίων, μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις «*Ὅτι ἠυλόγηται*»· εἶτα ἡ β' στάσις «*Ἄξιον ἐστί*», μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις «*Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*»· εἶτα ἡ γ' στάσις «*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι*», μικρὰ συναπτὴ καὶ ἐκφώνησις «*Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς*». Εὐθὺς τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, συναπτὴ μικρά, ἐκφώνησις «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσι*» καὶ οἱ χοροὶ τὸ «*Ἄγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν*» τρίς. Οἱ αἶνοι (εἰς 4) ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, εἰς δὲ τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον γίνεται ἡ λιτάνευσις τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου. Ἄμα τῇ ἐπανόδῳ ἐν τῷ ναῷ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ «*Πρόσσχωμεν*», «*Εἰρήνη πᾶσι*», «*Σοφία*», αἶρει τὸν ἐπιτάφιον ἐκ τοῦ κουβουκλίου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱ. βῆμα. Ἐνῶ ψάλλονται τὰ τροπάρια «*Ὅτε κατῆλθες*», «*Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἄλλότριος*», «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο*», ὁ ἱερεὺς περιέρχεται τρίς κύκλῳ τῆς ἁγίας τραπέζης, ἐφ' ἧς τίθησι τὸν ἐπιτάφιον. Εἶτα λέγονται τὸ τροπάριον τῆς προφητείας «*Ὁ συνέχων τὰ πέτρατα*», τὸ προκειμένον, ἡ προφητεία, τὸ ἔτερον προκειμένον, ὁ Ἀπόστολος (τὸ ἀλληλουιάριον ζητεῖ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ «*Πραξαποστόλου*»), ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον. Εἶτα «*Εἶπωμεν πάντες*», τὰ πληρωτικά καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς εὐχῆς τῆς κεφαλοκλισίας ἢ ἀπόλυσις «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος*».

- 3. † Μέγα Σάββατον.** «Ἡ θεόσωμος ταφή καὶ ἡ εἰς ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Νικητὰ ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 824). Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου († 833).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωί. Ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου. «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», ὁ προοιμακός, ἐσπέρια ἀναστάσιμα τοῦ α' ἡχου 4 «*Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς*» κ.λπ. καὶ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας 3 «*Σήμερον ὁ ἄδης*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «*Τὴν σήμερον μυστικῶς*», Καὶ νῦν,

«Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὰ ἀναγνώσματα (τὸ α' «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός», τὸ δ' «Ἐγένετο λόγος Κυρίου» καὶ τὸ ιε' «Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου»). Εὐθὺς εἰς ἦχον α' «Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε», ἐπαναλαμβάνομενον εἰς τοὺς στίχους τῆς η' βιβλικῆς ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἶτα συναπτῆ μικρὰ καὶ ἐκφώνησις «Ὅτι ἅγιος εἶ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– μεγ. Σαββάτου, «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθημεν» (Ῥωμ. ζ' 3-11). Ἀντὶ ἀλληλουιαρίου ψάλλεται, παρὰ τοῦ σκορπιζόντος δάφνας ἐν τῷ ναῶ ἱερέως, εἰς ἦχον βαρὺν τὸ ψαλμικὸν «Ἀνάστα ὁ Θεός», ὃ ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἐφύμνιον τῶν στίχων τοῦ πα' (81ου) ψαλμοῦ «Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ τάξιν. Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον «Ὁψὲ Σαββάτων» (Μτθ. κη' 1-20) καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἀντὶ χειρουβικῆς ὁ ἀρχαῖος ὕμνος «Σιγήσατω πᾶσα σάρξ» (ἡ εἴσοδος γίνεται μετὰ τὴν φράσιν αὐτοῦ «πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας»). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σφῶν ἡμᾶς· ἀλληλούια». Ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰρομολογικῶς εἰς ἦχον β' τὸ «Μνήσθητι εὐσπλαγχνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν». Ἀπόλυσις «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ*. «Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ». Γεωργίου ὀσίου τοῦ ἐν Μαλαιῶ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ ὀσίων (ζ' αἰ.), Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικητὰ ἱερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις († 1808).

* Ἀπὸ τῆς διορθώσεως τοῦ ἡμερολογίου (1924) τὸ πάσχα τυγχάνει 4 Ἀπριλίου (22 Μαρτίου κατὰ τὸ παλαιόν) διὰ πρώτην φοράν, ἢ τις εἶναι καὶ ἡ τελευταία κατὰ τὸ νῦν ἔχον ἡμερολογικὸν σύστημα. Αὕτη ἡ ἡμερομηνία εἶναι τὸ ἐνωρίτερον ποῦ δύναται νὰ τύχη τὸ Πάσχα κατὰ τὸ διορθωμένον ἡμερολόγιον. Ἀνάλογος περίπτωσις θὰ τύχη πάλιν τῷ 2105 (Πάσχα 22 Μαρτίου κατὰ τὸ παλαιόν), ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ 2100 ἡ διαφορὰ τῶν δύο ἡμερολογίων θὰ αὐξηθῇ εἰς τὰς 14 ἡμέρας, τότε τὸ Πάσχα καθ' ἡμᾶς θὰ τύχη 5 Ἀπριλίου.

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἐσπέρας. Ἡ παννυχίς. Περὶ ὥραν 11ην μ.μ. τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Ἀναστάσεως (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §1): «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*» κ.λπ., «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ´), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ´, ὁ ν´ ψαλμὸς χῦμα, εἶτα ψάλλεται (ἀργῶς) ὁ κανὼν «*Κύματι θαλάσσης*» μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἐκάστης ᾠδῆς (καὶ τῆς η´ ᾠδῆς) Δόξα, Καὶ νῦν ἄλλ´ οὔτε ἐπαναλαμβάνομεν τοὺς εἰρμούς ἐκάστης ᾠδῆς ὡς καταβασίαν* (πλὴν τοῦ εἰρμοῦ τῆς θ´), οὔτε αἰτήσεις λέγονται οὔτε μεσῳδιον κάθισμα οὔτε κοντάκιον καὶ οἶκος οὔτε τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» οὔτε τὸ «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*», οὔτε θυμιάσις γίνεται εἰς τὴν θ´. Μετὰ τὴν θ´ ᾠδὴν λέγεται αὔθις ὁ εἶρμος αὐτῆς «*Μὴ ἐποδύρου μου*» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον «*Ὅτε κατήλθες*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ´), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», ἡ ἐκτενής «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου*» καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Ἐἰδησις. Ἀπὸ τῆς σήμερον (Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «*Βασιλεῦ οὐράνιε*» δὲν λέγεται.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως. Ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ὀλόκληρον τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατῶν τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς ἀγ. τραπέζης, ἐξέρχεται τοῦ ἰ. βήματος καὶ καλεῖ τὸν λαὸν ὅπως ἀνάψῃ τὰς λαμπάδας του, ψάλλον εἰς ἦχον πλ. α´ τὸν ὕμνον «*Δεῦτε λάβετε φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός καὶ δοξάσατε Χριστὸν τὸν ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν*», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἐξ ὑπαμοιβῆς, ἕως οὔ πᾶς ὁ λαὸς λάβῃ τὸ ἰ. φῶς. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ σωτήρ*», ὃ περ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν, ἕως οὔ φθάσουν εἰς προσδιωρισμένην ἐξέδραν, ἔνθα ὁ ἱερεὺς ἀποτίθῃσιν ἐπὶ τετραποδίου τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον καὶ ἀναγινώσκει τὸ β´ ἐωθινὸν «*Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου*» (Μρ. ις´ 1-8)· οἱ χοροὶ «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*» καὶ εὐθὺς ἄρχεται

* Οἱ εἰρμοὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται, διότι καταβασίαι ψάλλονται κανονικῶς μόνον εἰς τὸν ὄρθρον.

Ὁ ὄρθρος. Ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ θυμιάσῃ τρίς τὸ ἰ. Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ «*Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ*» καὶ ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α' τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «*Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν*» τρίς· εἶτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἐξάκις, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν κύκλω τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τοὺς 4 στίχους «*Ἀναστήτω ὁ Θεός*» κ.λπ. καὶ τὰ Δόξα, Καὶ νῦν· εἶτα ὁ ἱερεὺς αὐθις «*Χριστὸς ἀνέστη*» καὶ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «*καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζῶντι χαρισάμενος*». Εὐθὺς συναπτῆ μεγάλη, ἐκφώνησις «*Ὅτι πρόπει σοι πᾶσα δόξα*», καὶ εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὸν ναὸν ψάλλων τὸν εἰρμὸν τῆς α' ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*».

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα [εἰς 6 (ἢ τοι ὁ εἰρμὸς δις καὶ τὰ δύο ἢ τρία τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς εἰς 4, δύο τροπάρια εἰς τὸ προὔμνιον «*Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε*», εἰς τὸ Δόξα, τὸ τρίτον, καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν, τὸ τέταρτον)]. Ἐν ἐκάστη ᾠδῇ πάλιν ὁ εἰρμὸς αὐτῆς καταβασία, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς καὶ τὸ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ, καὶ γίνεται μικρὰ συναπτῆ μετὰ τῆς οἰκειᾶς ἐκφωνήσεως ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἢ τῷ Ἱερατικῷ. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς ἢ ὑπακοῆ «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*»· ἀφ' ἧς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ εὐθὺς «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» τρίς καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἐπίσης τρίς χῦμα. Εἰς τὴν ἐκφώνησιν «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα*» ψάλλεται ἢ θ' ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς:

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξανασάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου».

Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξανασάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου».

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτιάν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾄδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ θείας, ὦ φίλης».

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Ἡ καταβασία «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένη, ἀγνή παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ, μικρὰ συναπτή μετ' ἐκφωνήσεως «Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τὸ τοῦ Πάσχα μόνον «Σαρκὶ ὑπνώσας» τρίς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑἴΝΟΥΣ τὰ 4 ἀναστάσιμα «Ὑμνοῦμέν σου, Χριστέ» κ.λπ. καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ').

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εὐθύς* μετὰ τὸ τρίτον «Χριστὸς ἀνέστη» ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει τὸν κατηχητικὸν λόγον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου «Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος», μεθ' ὃν ὁ α' χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτικίον «Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσός»**.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις ὡς προδεδήλωται (τοῦ ἱερέως θυμιῶντος ὡς ἔθος). Ἀντίφωνα τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν ἐφρυνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν...».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη», ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοινάκιον «Εἴ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀντὶ τρισαγίου «Ὅσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυρ. Πάσχα, «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πρξ. α' 1-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» (Ἰω. α' 1-17).

* Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἔχουν τὸν παρόντα κατηχητικὸν λόγον τὸ Πεντηκοστάριον καὶ τὰ ἀρχαῖα Τυπικά (βλέπε καὶ εἰς τὸ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Ἱερατικὸν» τῆς Ἀποστ. Διακονίας τοῦ ἔτους 2002, ἐπιμελεία π. Κων. Παπαγιάννη).

** Ὁ κατηχητικὸς λόγος καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου λέγονται μόνον σήμερον.

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαί-
 ρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανά-
 του γεύσασθε» (ἄνευ ἀλληλουῖα)· ψάλλεται δὲ ἐκ τρίτου ἢ μετὰ
 τῶν ἐφεξῆς στίχων αὐτοῦ*·

Μέγα τὸ μυστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. «Σῶμα
 Χριστοῦ μεταλάβετε».

Δείπνω παραγέγονας ἐκὼν πάθος ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χρι-
 στοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ ὁ ἄδης συναντήσας, ἐπικράνθη λογοθετούμενος,
 ψυχὰς ἀπαιτούμενος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ Μαρία ἡ μυρίασα εὐφράνθη, προσκνήσασα
 Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Εἴπατε τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ
 νεκρῶν ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· τὸ αὐτὸ
 τρίς σύντομον (εἰς ἦχον β´) ἀντὶ τοῦ Εἴη τὸ ὄνομα.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ
 ἱερεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ «Χριστὸς ἀνέ-
 στη», καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται «Ἀληθῶς ἀνέστη» (τοῦτο ἐπα-
 ναλαμβάνεται τρίς), εἶτα ὁ ἱερεὺς «Δόξα τῇ αὐτοῦ τριήμερῳ
 ἐγέρσει», καὶ ὁ λαὸς «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον
 ἔγερσιν» (ἅπαξ)· εἶτα (ἀντὶ τοῦ Δι´ εὐχῶν) ὁ ἱερεὺς ψάλλει ἢ
 ἐκφωνεῖ ὁλόκληρον τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Εἰδήσεις. 1. Ἡ τάξις αὐτῆ τῆς θ. λειτουργίας τηρεῖται καθ´ ἅπα-
 σαν τὴν διακαινήσιμον ἐβδομάδα, ἐναλλασσομένων τῶν ἀναγνωσμά-
 των.

2. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου, ὡς
 καὶ τῆ ἡμέρα τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ ὧρῶν, ἀποδείπνου καὶ
 μεσονυκτικοῦ λέγεται **ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία** οὕτως· «Εὐλογη-
 τός», «Χριστὸς ἀνέστη» (τρὶς), «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»
 (τρὶς), ἢ ὑπακοή «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» (ἅπαξ), τὸ κοντάκιον
 «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες» (ἅπαξ), καὶ τὰ τροπάρια «Ἐν τάφῳ σω-

* Οἱ παρόντες στίχοι εὑρῆνται εἰς τὸν σιναϊτικὸν κώδικα 150, τοῦ 9ου-
 10ου αἰῶνος (Τυπικὰ Δημητριεύσκη 1,174).

ματικῶς», Δόξα Πατρί, «Ὡς ζωηφόρος, ὡς παραδείσου ὠραιότερος», Καὶ νῦν, «Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σήνωμα»· τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον»· «Δι' εὐχῶν». Ἡ αὐτὴ ἀκολουθία ἐπαναλαμβάνεται τρίς (ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἢ τῷ Ὁρολογίῳ), καὶ εἴτα γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις, ἐπισφραγιζομένη διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου ἑβδομάδος εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὸ Ψαλτήριον δὲν ἀναγινώσκεται καὶ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» μετὰ τοῦ τρισαγίου καταλιμπάνεται· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου καταλιμπάνεται ἡ δοξολογία· εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀντὶ τοῦ «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» ψάλλεται τρίς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» συνήθως εἰς ἧχον β' στιχηραρικόν.

4. Ἐὰν γένηται ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομαδί ἀροτοκλασία, ἀντὶ τοῦ Θεοτόκε Παρθένε ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (Τ.Μ.Ε. σελ. 11).

5. Κατὰ τὴν διακαινήσιμον ἐπίσης ἑβδομάδα ἀντὶ τῆς συνήθους νεκρωσίμου ἀκολουθίας ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος νεκρώσιμος ἀκολουθία (ὄρα εἰς Εὐχολόγιον).

6. Τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικόν «Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε» εἴθισται νῦν νὰ «ψάλλωνται ἀπαράλλακτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν μέχρι τῆς ἀποδόσεως· καὶ τοὶ τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα διατάπτουσιν ἕναρξιν τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, καὶ ἀντὶ εἰσοδικοῦ ὀρίζουσι τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37).

7. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰς πάσας τὰς θ. λειτουργίας τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», εἰς ἀπάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις λέγεται «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς...», ἀντὶ δὲ τοῦ Δι' εὐχῶν ὁ ὕμνος «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἑσπέρας. Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἑναροκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον, ἢ μεγ. συναπτῆ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὅτι πρέπει σοι». Ἑσπέρια, εἰς στίχους 6, τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τὸν σωτήριον ὕμνον», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἱλαρόν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Τίς Θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθύς «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμῶς» καὶ κατὰ τὴν οἰκειάν τάξιν ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον «*Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ*» (Ἰω. κ' 19-25), τὸ ὁποῖον, ἐφόσον καθίσταται δυνατὸν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρ' ἄλλων κατὰ τὰς ὠρισμένας περιόδους αὐτοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὴν πληρωσὴν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ α' χορὸς «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*», ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ. Τὸ στιχηρὸν «*Ἡ ἀνάστασις σου, Χριστέ σωτήρ*» καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «*Πάσχα ἱερὸν*», «*Δόξα, Καὶ νῦν*», «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρεῖς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (διαλογικῶς) «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστός*», ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας.

5. † **Δευτέρα διακαινησίμου.** Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἔχος β'.

Εἰς τὸν ὄρθρον. «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ*», τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὅτι πρέπει σοι*»· ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς χθές, ἀλλὰ ἀφ' ἑ' ὠδῆς τοῦ κανόνος μόνον τὸ κοντάκιον καὶ τὸ συναξάριον τῆς 20ῆς Ἀπριλίου· εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» καὶ τὰ λοιπά.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα κ.λπ., ὡς χθές· Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, «*Υπέστρεψαν οἱ ἀπόστολοι*» (Πρξ. α' 12-17, 21-26)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε*» (Ἰω. α' 18-28) καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία, ὡς χθές.

6. † **Τρίτη τῆς διακαινησίμου.** Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως († 582). Τῶν ἐν Περισίδι 120 μαρτύρων († 344-47). Ἔχος γ'.

[Τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τῶν νεοφανῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου, Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ· ὡσαύτως μνήμη τῶν ὁσιομαρτύρων τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως Νταοῦ Πεντέλης.]

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος Τρίτης διακαιν., «*Σταθεὶς ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα*» (Πρξ. β' 14-21)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ὁ Πέτρος ἀναστάς ἔδραμεν*» (Λκ. κδ' 12-35).

7. † **Τετάρτη τῆς διακαινησίμου.** Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων († 304). Γεωργίου ὁσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης († θ' αἰ.). Ἔχθος δ'.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· Ἀπόστολος Τετ. διακαιν., «*Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν*» (Πρξ. β' 22-38)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης*» (Ἰω. α' 35-52).

8. † **Πέμπτη τῆς διακαινησίμου.** Ἀγάβου, Ῥούφου, Φλέγοντος, Ἐρμού κ.λπ. ἀποστόλων. Κελεστίνου Ῥώμης († 432), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῶ († 1669). Ἔχθος πλ. α'.

Τῇ Πέμπτῃ τῆς διακαινησίμου τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ νεομάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Εὐρυτᾶνος († 21 Μαρτίου 1544) ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Γρανίτῃ.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Πέμ. διακαιν., «*Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν*» (Πρξ. β' 38-43)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἄνθρωπός τις ἦν*» (Ἰω. γ' 1-15).

9. † **Παρασκευὴ τῆς διακαινησίμου.** «Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς». Εὐψυχίου μάρτυρος († 362). Βαδίου ἱερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων († 362-4). Ἔχθος πλ. β'.

Ἐναντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» (εἰς στίχους 10) ἀναστάσιμα «*Νίκην ἔχων, Χριστέ*» κ.λπ. 6, τῆς Θεοτόκου προσόμοια 3 εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), Δόξα, «*Τίς λαλήσει*», Καὶ νῦν, «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», προκείμενον «*Ἀγαπήσω σε, Κύριε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα (ἄρχεται ὁ β' χορὸς) «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ σωτήρ*», εἶτα στίχος «*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσι οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου* (τὰ

* Καταχωρίζομεν ὧδε τὸ γ' προσόμοιον ληφθὲν ἐκ χειρογράφων κωδίκων, καθόσον τὸ εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια καταχωρημένον εἶναι ἑλλειπές (ὄρα Π. Β. Πάσχου, «*Λειτουργικῶν κενῶν συμπλήρωσις*», Ἐκκλησία, ΝΗ', 1981, σελ. 408-410).

Χαίροις ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ, ἡ ἀενάως ἀναβλύζουσα χάριτας, ἡ βρῦσις τῶν

δύο τελευταία εις τούς στίχους αὐτῶν), Δόξα, «*Σαλπίσωμεν φιλέορτοι*», Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*», μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ' *. Ἀπόλυσις ἢ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Μεσονυκτικὸν ἢ ἑναρκτηρίου ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (ι') καὶ τὰ εἰρηνικά. Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*», καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «*Ὑπεραγία Θεοτόκε*»· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠδῆς καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (γ'), «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*», μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ οἰκεία ἐκφώνησις· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα χῦμα καὶ ψάλλεται τὸ μεσῶδιον κάθισμα τῆς Θεοτόκου «*Τὴν ἀέναον κρήνην*»· μετὰ τὴν ς' ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ μνηολόγιον, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου, «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» (γ'), «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» (γ')· ἡ ζ' καὶ ἡ η' ᾠδὴ τῶν κανόνων· εἶτα ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα εἰς 4 μεγαλυνάρια (ἄνευ Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἡ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «*Ὑπεραγία Θεοτόκε*» (εἰς τὰ δύο τελευταία Δόξα, Καὶ νῦν)· ἡ καταβασία «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*», «*Χριστὸς ἀνέστη*» γ' καὶ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «*Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν*».

Ἐξαποστειλάρια «*Σαρκὶ ὑπνώσας*» καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τούς αἴνους ἀναστάσιμα 4, τῆς Θεοτόκου 4, καὶ τὰ «*Πάσχα ἱερόν*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» μετὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον «*Χριστὸς*

ἱαμάτων, ἢ πᾶσαν νόσον ἰσχύν, ἀσθενῆ καὶ φαύλην ἀπελέγχουσα· τυφλῶν ἢ ἀνάβλεψις, καὶ λεπρῶν θεία κάθαρσις· σθένος ἀρρώστων, παρεμμένων ἀνόρθωσις, ἢ πηγάζουσα νοσημάτων πᾶν φάρμακον, ἅπασιν τοῖς προστρέχουσι πιστῶς τῷ τεμένει σου, μέγα κοινὸν ἰατρεῖον, ἄμισθον ὄντως καὶ ἔτοιμον, Χριστοῦ μητρὸς Λόγου, τοῦ πηγάζοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

* Παραθέτομεν τὸ γνωστότερον σήμερον καὶ εὐρέως χρησιμοποιούμενον ἀπολυτικίον τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ὕμνος α'.

Ὁ ναὸς σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμούς ἀειζῶους ἀναβλύζων ἰάματα· ᾧ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· προσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι σωτηρίᾳ Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον», καὶ κοντάκια τὸ τῆς Θεοτόκου «Ἐξ ἀκενώτου σου» καὶ τὸ τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»· «Ὅσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, «Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον» (Πρξ. γ' 1-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ» (Ἰω. β' 12-22). Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». [Εἰς τὰ δίπτυχα, κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε., τὸ μεγαλυτάριον «Ὑδωρ τὸ ζωήρυτον» (ζῆτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον).] Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ». Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι.

- 10. † Σάββατον τῆς διακαινησίμου.** Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινώνδου, Μιλτιάδου καὶ ἑτέρων 35 μαρτύρων (γ' αἰ.). Γρηγορίου ε' ΚΠόλεως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821). Ἔχος πλ. δ'.

Ἡ ἀκολοθία ψάλλεται ἀπαράλλακτως ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, «Κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ» (Πρξ. γ' 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ» (Ἰω. γ' 22-33).

Σημείωσις. Ἐνθα τυχὸν τιμᾶται ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ε', τοῦ ὁποίου τὸ ἰ. λείψανον τεθησαύρισται ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν, συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολοθία αὐτοῦ (ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος ἣ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου), κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπριλίου, §§1-3). Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (13ης Νοεμβρίου, Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

- 11. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (Β' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, ΤΟΥ ΘΩΜΑ).** «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία». Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου († 92). Τρουφαίνης ὁσίας τῆς ἐν Κυζίκῳ. Ἐωθινὸν α'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· τῶν ἐκ Σαμοθράκης 5 νεομαρτύρων († 1835).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς (ἅπαξ ἐκ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν)· ὁ προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ὡς καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα), καὶ τὰ εἰρηνικά.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἰλαρόν*», «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*».

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον*».

«*Νῦν ἀπολύεις*»· τρισάγιον (ὃ περ ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφεξῆς λέγεται ἐν πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, μόνον δ' ἐν ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*», οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις σημείοις αὐτῶν) κ.λπ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*» (τρὶς).

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς...*»· ἀντὶ τοῦ Δι' εὐχῶν ὁ ἱερεὺς τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*».

Εἰς τὸ μεσουκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου «*Μίαν τρισυπόστατον ἀρχὴν*», τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἐστὶ*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικίον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς τρὶς.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται χάριν τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς). Εὐθύς οἱ ἀναβαθμοὶ «*Ἐκ νεότητός μου*»· προκείμενον «*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον*» (τρὶς).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Ἄπασα ἡ τάξις τοῦ ἔωθινοῦ (α') Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκειται ἐντὸς τοῦ ἰ. βήματος, ὡς ὅλα τὰ ἔωθινά· ὁ ν' ψαλμὸς ψάλλεται, καὶ γίνεται ἡ συνήθης προσκύνησις τοῦ Εὐαγγελίου.

ΚΑΝΩΝ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, «*ἄνευ στίχων*»· μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ἢ ὑπακοὴ «*Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου*»· μετὰ τὴν ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*»· (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμωτέραν), ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἐν τέλει δὲ καταβασία ὁ εἰρμὸς «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἅγιος Κύριος*» (γ'), τῆς ἑορτῆς «*Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου*» δις, «*Σήμερον ἔαρ μυρίζει*» ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καὶ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς, «Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων» (Πρξ. ε' 12-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, θ' ἑωθινόν, «Οὔσης ὀψίας» (Ἰω. κ' 19-31).

Εἰς τὸ Ἐξαίρετως «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον· αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλούια». Ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς, «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· «Πληρωθήτω», «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου». Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἔσπερινόν.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ἐβδομάδος τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν θ. λειτουργίαν, μετὰ τὸ «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ἅπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑψ' ἐκάστου τῶν χορῶν, καὶ εἶτα ἐκφωνοῦνται τὰ εἰρηνικά.

2. Ἀπὸ αὐριον αἰ καθ' ἡμέραν ἀκολουθία τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμπάλλονται δὲ καὶ αἰ ἀκολουθία τοῦ Μηναιού, πλὴν Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου.

3. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ τυφλοῦ ἐν **καθημερινῇ** (ἐκτὸς δηλονότι Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου), ἐὰν τύχη ἑορταζόμενος ἄγιος, μετὰ τὰ δοξαστικά τοῦ Μηναιού, Καὶ νῦν ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἑόρτια ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς, καὶ οὐχὶ τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», καθὼς καὶ τὰ ἀπολυτίκια, τὰ ἔξαποστειλάρια καὶ τὰ κοντάκια τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, **καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ Πάσχα** (Τ.Μ.Ε., 23 Ἀπριλίου, σ. 245, ὑπόσημ. 4).

4. Εἰς τὸν ὄρθρον **τῶν καθημερινῶν** μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, μετὰ τὰ καθίσματα (ἢ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου, εἰ ἔστι), λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ εἶτα ὁ ν' ψαλμός. Τῶν κανόνων τοῦ Μηναιού προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα (ἀπὸ αὐριον ἕως τοῦ Σαββάτου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Θωμᾶ)· **στιχολογοῦμεν δὲ καὶ «Τὴν τιμιωτέραν»**. Ἐὰν προβλέπωνται καταβασίαι, ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», πλὴν τῆς περιόδου τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ πλὴν Κυριακῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τοῦ τυφλοῦ.

5. Ἀπὸ αὐριον εἰς τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν μετὰ τὸ

«Ἐξαιρέτως» ἐπανερχεται ψαλλόμενον τὸ «Ἄξιον ἐστίν», ἐκτὸς ἂν ὀρίζῃ ἄλλως τὸ Τυπικόν. (Μέχρι τοῦ ἐπομένου Σαββάτου κοντάκιον τῆς λειτουργίας ψάλλεται τὸ τοῦ Θωμᾶ «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»).

- 12. Δευτέρα.** Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ (η' αἰ.): Ἀνθούσης ὁσίας († 801).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β' ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. γ' 19-26)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β' ἔβδ. Ἰωάννου (Ἰω. β' 1-11).
- 13. Τρίτη.** Μαρτίνου πάπα Ῥώμης ὁμολογητοῦ († 655), Ζωίλου καὶ λοιπῶν μαρτύρων. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Φράγγων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κων/λεως (13 Ἀπριλίου 1204)].
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β' ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 1-10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἔβδ. Ἰωάννου (Ἰω. γ' 16-21).
- 14. Τετάρτη.** Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν 70. Ἀρδαλίωνος μάρτυρος τοῦ πρώην μίμου, Θωμαΐδος μάρτυρος, Δημητρίου νεομάρτ. τοῦ ἐν Τριπόλει († 1803).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β' ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 13-22)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἔβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε' 17-24).
- 15. Πέμπτη.** Κρήσκεντος μάρτυρος. Λεωνίδου μάρτυρος (ἐπισκόπου Ἀθηνῶν).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β' ἔβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 23-31)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἔβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε' 24-30).
- 16. Παρασκευή.** Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων. Χαρίσης, Νίκης καὶ τῶν σὺν αὐταῖς μαρτύρων († 258).
Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. β' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ε' 1-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ἡμέρας, Παρ. β' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ε' 30-ς' 2).
- 17. Σάββατον.** «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ». Συμεὼν ἱερομάρτ. τοῦ ἐν Περσίδι († 344). Ἀγαπητοῦ Ῥώμης († 536), Ἀδριανοῦ μάρτυρος († 251), Μακαρίου ἐπισκ. Κορίνθου († 1805).
Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μηνήματος»· κοντάκιον «Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός, «Χριστὸς ἀνέστη»* (τρὶς), ὁ προοιμακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 3 «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», καὶ τοῦ Μηναιίου 3, Δόξα, «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*», Καὶ νῦν, «*Τὴν παγκόσμιον δόξαν*». Εἴσοδος, «*Φῶς ἰλαρόν*», προκείμενον «*Ὁ Θεός, ἀντιλήπτωρ μου εἶ*». Ἀπόστιχα ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*» (τρὶς).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς (τρὶς) καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*», ὁ ν' χῦμα. Κανόνες, τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ Μηναιίου· ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναιίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἰδὼν μου τὴν πλευράν*» (ὄρα Κυρ. Θωμᾶ πρωί)· ἀφ' ε' (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς) τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*» (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμωτέραν) ἢ θ' ᾠδῆ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ καταβασία «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου*». Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἀνὰ μίαν. Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6, ἀναστάσιμα 3 καὶ στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 (ἃ ζήτηε εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν) «*Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου*» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*», δοξολογία μεγάλη, «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*» καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Τῆ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*». Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Σαβ. β' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ε' 21-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. β' ἑβδ. Ἰω. (Ἰω. ε' 14-27). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τῆς ἑορτῆς «*Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα*». Κοινωνικὸν «*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν... «*Χριστὸς ἀνέστη*».

- 18. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.** «*Τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν, ἔτι δὲ Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ*

μαθητοῦ Νικοδήμου». Ἰωάννου ὁσίου. Σάββα τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος, Ἀθανασίας ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης. Ἦχος β΄, ἔωθινὸν δ΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§16-18).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ: α΄) πάντων τῶν ἐν Θεσσαλονίκη διαλαμφάντων ἁγίων· β΄) Δημητρίου νεομάρτυρος ἐκ Χώρας Τριφυλίας (14 Ἀπριλίου)· γ΄) Ἥλια νεομάρτυρος τοῦ Ἀρδούνη († 1685)· δ΄) Σεραφείμ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (4 Δεκεμβρίου), ἐν Καρδίτῃ· ε΄) τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Μανδαμάδῳ Μηθύμνης ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ προσκυνήματος.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»· κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγμονι».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. «Εὐλόγητός ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» τρεῖς, ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ Ψαλτήριον.

Εἰς τὸ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ 7 ἀναστάσιμα στιχηρὰ καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν μυροφόρων, Δόξα, «Αἱ μυροφόροι γυναῖκες», Καὶ νῦν, «Παρήλθεν ἡ σκιά».

Εἰσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀποστιχα τὸ ἀναστάσιμον «Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστέ σωτήρ» καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον».

Ἀπολυτικά «Ὅτε κατῆλθες», * Δόξα, «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», Καὶ νῦν, «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτικά. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

* Ἀπολυτίκιον τοῦ σήμερον συνορταζομένου ἁγίου Νικοδήμου, ψαλλόμενον, εἰ δόξῃ τῷ προεσῶτι, μετὰ τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ΄. Κανόνα πίστεως.

Χριστὸν τὸν Κύριον ἐν νυκτὶ ἐπεσκέψατο· ἀναγέννησιν ἄνωθεν ἐκδιδαχθεὶς ἐμαθήτευσεν, ὡς κερουμμένος ἀπόστολος· εὐθαρσῶς διεφώνει πρὸς φαρισαίους καὶ γραμματεῖς, τὸν σωτήρα διώκοντας· ὃν νεκρὸν καθεῖλεν ἐκ τοῦ σταυροῦ, μύρα τῇ ταφῇ ἐνεγκὼν, Νικόδημος ὁ ἔνθερμος.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ τὰ εὐλογητά-
ρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκί-
ων, καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τῶν μυροφόρων μετὰ τὴν
γ΄ ὥδην τὰ δύο μεσώδια καθίσματα τῶν μυροφόρων μετὰ τὴν
ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ μνηολόγιον καὶ
τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς
Θεοτόκου, ἢ θ΄ ὥδη τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ
τῶν μεγαλυναρίων ψαλλομένων ὡς ἐξῆς·

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ τα-
φέντα καὶ ἐξαναστάνα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φω-
τίζου...»*

*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάνα τριήμερον ἐκ τά-
φου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»*

*Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ
αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὡ θείας, ὦ φίλης...»*

*Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς
ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη. «Ὡ Πάσχα τὸ μέγα...»*

*Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαι-
ρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Συμφώνως, παρθένε...»*

*Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε,
δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου.
«Εὐφραίνου, ἀγάλλου...»*

*Εἶτα «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένη, ἀγνή παρθένε,
χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τά-
φου. Φωτίζου, φωτίζου».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἅγιος Κύριος», τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ
ὑπνώσας» (ἄπαξ) καὶ τῶν μυροφόρων «Γυναῖκες, ἀκουτίσθητε»
(ἄπαξ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα
ἱερὸν» κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν
«Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χρι-
στὸς ἀνέστη» ἄπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Ὅτε κατήλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς μυροφόροις» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' Πράξ., «Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν» (Πρξ. ζ' 1-7)· Εὐαγγέλιον: τῶν μυροφόρων, «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας» (Μρ. ιε' 43-ις' 8).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ εἶδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ.

Εἵδησις. Αἱ καθημεριναὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἔως τοῦ Σαββάτου τῶν μυροφόρων τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῶν μυροφόρων «Τὴν Μωσέως ᾠδὴν» (μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»), ἐνῶ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ ἐξῆς· ἦχος β'·

«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις φθελγόμενος, τὸν θρῆνον τῆς προμήτορος Εὐας κατέπανσας, τῇ ἀναστάσει σου Χριστέ ὁ Θεός· τοῖς ἀποστόλοις δὲ τοῖς σοῖς κηρύττειν ἐπέταξας· ὁ σωτὴρ ἐξάνεστη τοῦ μνήματος».

19. Δευτέρα. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος, Φιλίππου μάρτυρος, Γεωργίου ἐπισκ. Πισιδίας τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ζ' 8-ις' 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. δ' 46-54).

20. Τρίτη. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ· Ζακχαίου ἀποστόλου, Ἀθανασίου ὁσ. κτίτορος Μεγ. Μετέωρου († 1310)· Ἀναστασίου Β', Πατριάρχου Ἀντιοχείας, ἱερομάρτυρος (ζ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 5-17)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ' 27-33).

21. Τετάρτη. Ἰανουαρίου ἱερομάρ. († 305). Ἀλεξάνδρου τῆς βασιλείσεως· Ἀναστασίου Α' Ἀντιοχείας, ὁσίου († 599)· Μαξίμου Κων/πόλεως († 434).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 18-25)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ' 35-39).

22. Πέμπτη. Θεοδώρου όσιου του Συκεώτου († 613)· Ναθαναήλ άποστόλου (α΄ αι.), Θεοχάρους και Άποστόλου όσιών των έν Άρτη, Νεάρχου μάρτυρος.

Άπόστολος: ήμέρας, Πέμ. γ΄ έβδ. Πράξι. (Πρξ. η΄ 26-39)· Εύαγγέλιον: ήμέρας, Πέμ. γ΄ έβδ. Ίωάν. (Ίω. ς΄ 40-44).

23. Παρασκευή. † Γεωργίου μεγαλομάρτυρος του τροπαιοφόρου († 303).

«Η άκολουθία ψάλλεται κατά την του Μηναιού διάταξιν μετά των μεθεόρτων των μυροφόρων» (Τ.Μ.Ε. 23 Άπρ. §19). Τα μεθεόρτα ταύτα ζήτει εις τό Πεντηκοστάριον τη Πέμπτη των μυροφόρων έσπέρας και τη Παρασκευή πρωί, τά δε έλλείποντα αναπληροϋνται έν της άκολουθίας της Κυριακής.

Εις την θ΄. Άπολυτίκια «Ό εύσχήμων», «Ότε κατήλθες», Δόξα, «Ταίς μυροφόροις»· κοντάκιον «Τό χαίρει ταίς μυροφόροις».

Εις τον έσπερινόν. Εις τό «Κύριε, έκέκραξα» τά 6 στιχηρά του άγίου «Ός γενναίον έν μάρτυσι» κ.λπ., Δόξα, «Άξίως του όνόματος», Και νϋν, της έορτής «Αί μυροφόροι όρθραιοι».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φώς ήλαρόν», τό προκείμενον της ήμέρας, και τά έν τω Μηναιώ αναγνώσματα του μεγαλομάρτυρος.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τά 3 προσόμοια του άγίου «Άνευφημοϋσι λαοί» κ.λπ. –εις τους προ άυτών στίχους τά δύο τελευταία–, Δόξα, «Τόν νοερόν άδάμαντα», Και νϋν, της έορτής «Ήτήσατο Ίωσήφ».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ό εύσχήμων», «Ότε κατήλθες», Δόξα, «Ός των αίχμαλώτων», Και νϋν, «Ταίς μυροφόροις».

Εις τό μεσονυκτικόν. Μετά τον ν΄ ψαλμόν τά δια την λιτήν στιχηρά, ώς έν τω Μηναιώ, Και νϋν, της έορτής «Μετά φόβου ήλθον» (όρα Παρασκευή πρωί, εις τό Δόξα των άποστίχων του όρθρου)· τρισάγιον κ.λπ. και άπολυτίκιον «Ός των αίχμαλώτων».

Εις τον όρθρον. Εις τό «Θεός Κύριος» άπολυτίκια ώς εις τον έσπερινόν. [Τό Ψαλτήριον και ό πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ [μετά την α΄ στιχολ.] του άγίου «Άνέτειλεν ιδού», Δόξα, Και νϋν, τό έξις της έορτής, ήχος β΄, προς «Τά άνω ζητών»·

Τὰ μύρα θερμῶς, τῷ τάφῳ προσκομίζουσαι, γυναῖκες σω-
τήρ, ἀγγέλου τῇ λαμπρότητι, τὰς ψυχὰς ἠγάλλοντο, καὶ Θεόν σε
τῶν ὄλων ἐκήρυττον, καὶ μαθηταῖς ἐβόων· Ὅντως ἀνέστη ἐκ
τάφου ἢ πάντων ζωή.

[Μετὰ τὴν β' στιχολ.] τοῦ ἁγίου «Πόθῳ ζέοντι», Δόξα, Καὶ
νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'·

Αἱ μυροφόροι ὄρθρῳι γενόμεναι, καὶ τὸ μνήμα κενὸν θεα-
σάμεναι, τοῖς ἀποστόλοις ἔλεγον· τὴν φθορὰν καθεῖλεν ὁ κρα-
ταιός, καὶ τοὺς ἐν ἄδῃ ἤρπασε τῶν δεσμῶν· κηρύξατε παρηρη-
σίαι, ὅτι ἀνέστη Χριστὸς ὁ Θεός, δωρούμενος ἡμῖν τὸ μέγα
ἔλεος.

[Μετὰ τὸν πολυέλεον,] τοῦ ἁγίου «Γεωργήσας ἐμμελῶς»,
Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'·

Τὰ μύρα τῆς ταφῆς σου αἱ γυναῖκες κομίσασαι, λαθραίως
πρὸς τὸ μνήμα παρεγένοντο ὄρθρῳι, τῶν Ἰουδαίων δειλιῶσαι
τὴν αὐθάδειαν, καὶ στρατιωτῶν προσορῶσαι τὴν ἀσφάλειαν·
ἀλλὰ φύσις ἀσθενῆς τὴν ἀνδρείαν ἐνίκησεν, ὅτι γνώμη συμ-
παθῆς τῷ Θεῷ εὐηρέστησε· προσφόρως οὖν ἐκραύγασον·
Ἀνάστα Κύριε βοήθησον ἡμῖν, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς, ἕνεκεν τοῦ
ὀνόματός σου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθύς «Ἐκ νεότητός μου» καὶ ἡ λοιπὴ συνή-
θης τάξις, ὡς ἀκριβῶς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον· Εὐαγγέλιον τοῦ
ἁγίου, Τρίτης ιβ' ἑβδ. Λουκᾶ «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»
(Λκ. κα' 12-19).

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων αὐτοῦ καὶ
ὁ α' τοῦ ἁγίου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ». Ἀπὸ γ' ὥδῃς τὸ
κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις», τὰ μεσῶδια καθίσμα-
τα τοῦ ἁγίου, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἦχος β'·

Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός, σὺν μυροφόροις γυναῖξιν, ἀγάλ-
λεται συμφώνως, κοινήν γὰρ ἑορτὴν σὺν αὐταῖς ἑορτάζουσιν,
εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς σῆς ἀναστάσεως, καὶ δι' αὐτῶν βοῶμέν
σοι· Φιλάνθρωπε Κύριε, τῷ λαῷ σου παράσχου τὸ μέγα ἔλεος.

Ἄφ' ς' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρημοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· «Τὴν τιμι-
ωτέραν», «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τῶν μυροφόρων.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου, Δόξα, «Ἄνέ-
τελε τὸ ἔαρ», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς (τὸ τῶν αἰῶνων τῆς ἡμέρας)
«*Μυροφόροι γυναῖκες*». Δοξολογία μεγάλη, τὸ ἀπολυτίκιον
τοῦ ἁγίου [Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ταῖς μυροφόροις γυναῖξι*»].

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εισοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε
κατῆλθες», «*Ταῖς μυροφόροις*», «Ὡς τῶν αἰχμαλώτων» καὶ τοῦ
ναοῦ, κοντάκιον «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ' ἔβδ.
Πράξ., «Ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεύς» (Πρξ. ιβ' 1-11)· Εὐ-
αγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ' ἔβδ. Ἰωάν. «*Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν*»
(Ἰω. ιε' 17-ις' 2).

«Ἄξιον ἐστὶ». Κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον*»· μετὰ τὴν θ.
κοινωνίαν «*Χριστὸς ἀνέστη*».

24. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων». Ἐλισά-
βετ τῆς ὁσίας. Δούκα νεομάρτυρος τοῦ ῥάπτου ἐκ Μυτιλήνης (†
1564), Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ († 1776).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (τυπικὸν Πεντηκο-
σταρίου §19). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἔβδ. Πράξεων
(Πρξ. θ' 19-31)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἔβδ. Ἰωάννου
(Ἰω. ιε' 17-ις' 2)· «Ἄξιον ἐστὶ». Κοινωνικὸν «*Ἀγαλλιᾶσθε,
δίκαιοι*»· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Μνεΐα τῆς τοῦ παραλύτου
θεραπείας». Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (α'
αἰ.). Ἔχος γ', ἔωθινὸν ε'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώ-
ρου τοῦ Βυζαντιοῦ, πολιούχου Μυτιλήνης († 17 Φεβρ. 1795).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, «*Ταῖς μυ-
ροφόροις*»· κοντάκιον «*Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Χριστὸς ἀνέστη*»
τρῖς, ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ
Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΣΑ» ἀναστάσιμα 4, εἶτα τὰ δύο
ιδιόμελα τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α'), καὶ τοῦ ἀποστό-

λου προσόμοια 3, Δόξα, «'Ανέβη ὁ Ἰησοῦς», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὸ ἀναστάσιμον «'Ο τῷ πάθει σου, Χριστέ» καὶ τὰ στιχηρὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Δεῦτε τῆς οὐρανόμουσταγωγίας», Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου «'Εν τῇ στοᾷ».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «'Απόστολε ἄγιε», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ τῆς λιτῆς ἰδιόμελον «'Επὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα», Καὶ νῦν, «Ναὸς καὶ πύλη», τὰ τριαδικὰ «'Αξιόν ἐστι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου «'Εκπλήττων τῇ δόξαι».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἀπολυτικά ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρημῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων (καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τοῦ παραλύτου), καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου μετὰ τὴν γ' ὥδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου, τὸ μεσῶδιον κάθισμα αὐτοῦ «Εἰς ὕψος ἀνελθών», Δόξα, τοῦ παραλύτου «'Ρῆμα παράλυτον», Καὶ νῦν, «Τὴν ἀραιότητα» μετὰ τὴν ς' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ παραλύτου, τὸ μνηολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα: (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου) ἡ θ' ὥδη τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων εἶτα «'Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «'Αγιος Κύριος», τὸ τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας», τοῦ ἀποστόλου καὶ τοῦ παραλύτου.

Εἰς τοὺς Αἰνοὺς ἀναστάσιμα 3, τοῦ ἀποστόλου προσόμοια ἔτερα 3, καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερόν» κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Σοῦ ἐξεχύθη», Καὶ νῦν, «Κύριε, τὸν παράλυτον». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτικά «Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια», «Ἀπόστολε ἄγιε» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ἄπρ. 25, «Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ» (Α΄ Πέτ. ε΄ 6-14)· Εὐαγγέλιον Κυρ. Παραλύτου, «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα» (Ἰω. ε΄ 1-15).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, παρθένε».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ.

26. Δευτέρα. Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασειᾶς ἱερομάρτυρος († 332), Γλαφύρας καὶ Ἰούστας ὁσίων († 322).

Εἰδήσεις. 1. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ παραλύτου «Θαυμαστός ἐνδόξως» (μετὰ στίχον «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»).

2. Αἱ καθημεριναὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὡς εἰσιν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· κοντάκιον τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου «Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε», ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 1-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ζ΄ 56-69).

27. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ παραλύτου». Συμεὼν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, ἱερομάρτυρος († 107).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 21-33)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἐβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ζ΄ 1-13).

28. Τετάρτη. † «Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων, Θεόγνιδος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (γ΄ αἰ.), Μέμνωνος ὁσίου. (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου, Τετάρτη τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, §§23-25).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτικά «Εὐφραίνεσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Χριστοῦ σε συγγενῆ»· κοντάκιον «Τὴν ψυχὴν μου, Κύριε».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (Ψαλτήριον δὲν στιχολογεῖται διὰ τὴν δεσποτικὴν ἑορτήν). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια «Πάρεσιν ἢ μεσότης ἡμερῶν» εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα «Πεντηκοστῆς ἐφέστηκε» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς». Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρις.

Εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία, ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ τῆς ἑορτῆς «Θάλασσαν ἔπηξας»· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἢ θ' ὠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, καὶ ὁ εἰρμὸς «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικόν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς» καὶ τὸ κοντάκιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: Τετ. δ' ἔβδ. Πράξ., «Κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι» (Πρξ. ιδ' 6-18)· Εὐαγγέλιον: Μεσοπεντηκοστῆς, «Τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης» (Ἰω. ζ' 14-30). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικόν «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος» (ἄνευ ἀλληλουαία)· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

29. Πέμπτη. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάρχου ἀποστόλων ἐκ τῶν 70· Κερκύρας μάρτυρος, Ἰωάννου (Καλοκτένου) μητροπολίτου Θηβῶν (ιβ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 34-43)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ἰω. η' 12-20).

30. Παρασκευή. Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου († 44). Κλήμεντος ὀσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εὐροίας, Ἀργυρῆς νεομάρτυρος τῆς ἐν Πικριδίῳ († 1725).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ

μετὰ μεγάλης δοξολογίας. Ἀπολυτίκια, «Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε, πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς». Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν κοντάκιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς». Προκείμενον 30ῆς Ἀπριλίου· Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ' ἑβδ. Πράξ., «Ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεύς» (Πρξ. ιβ' 1-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ζ' ἑβδ. Λουκᾶ, «Συγκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα» (Λκ. θ' 1-6)· «Ἄξιον ἐστὶ»· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη» ἕπαξ.